

'OVAJ OŽILJAK JE DIO MENE, POBIJEDILA RAK DOJKE ISKAZUJE MOJE UPORNO JA'

SREDILA SAM GA *Moj rak postao je
moj blagoslov, kaže Renata (60),
kojoj su odstranili dojku, a onda
napravili novu od trbušnog tkiva*

Piše: ŽELJKA KRMPOTIĆ

Zagrepčanka Renata Bačanek (60) dobila je 2015. godine dijagnozu agresivnog tumora na lijevoj dojki. Kirurški su joj odstranili dojku i iz vlastitog trbušnog tkiva napravili rekonstrukciju.

- Moji ožiljci su dio mene. Imala sam vrsnog kirurga pa se na dojki rez uopće ne vidi, ali je zato onaj na trbuhu preko čitavog trupa. Kad mi je teško, tapšam taj veliki ožiljak i tepam mu. Kažem: 'Bačanek, sredila si ga!'. Naime, onaj na dojki nisam birala, on je tu zbog tumora koji nisam birala. Ali taj rez na trbuhu je bio moj izbor, ja sam odlučila da ću ga tamo smjestiti, ja sam odlučila da želim rekonstrukciju - opisuje ova odlučna žena koja tijekom velike borbe s bolešću nije željela

posustati. Za nju nije bilo druge opcije osim pobjede, a početak borbe počeo je od rutinske mamografije.

- To vam je onaj besplatni pregled koji nudi HZZO za žene starije od 50 godina, a idete svake dvije godine. Bila sam jako opuštena jer sam svake godine išla na sistematski pregled koji je uključivao i ultrazvuk dojke. Tako sam i te 2015. godine, samo tri mjeseca ranije, bila na ultrazvuku i doktor mi je rekao da je sve u najboljem redu. U obitelji nemam nikoga tko je bolovao od karcinoma, nisam u rizičnoj populaciji i činilo se da nemam razloga za brigu. Otišla sam na mamografiju. Baš u to vrijeme mi je rodak ležao u bolnici. Tjedan dana poslije vozim auto i u vožnji primam poziv s Rebra. Govore da je nalaz suspektan - govori ona.

NASTAVAK NA SLJEDEĆOJ STRANICI →

ŽIVOTNA LEKCIJA Prestala sam se brinuti o nevažnim stvarima i moj ožiljak me na to podsjeća, kaže

Primivši poziv Renata je mislila da je zovu zbog rođaka te je počela objašnjavati da je baš na putu prema bolnici kako bi ga posjetila.

- Liječnica je shvatila da nisam ništa razumjela pa je ponovila da zove u vezi mamografije i da me naručila za ultrazvuk. Nisam baš bila u stresu oko svega toga. Na ultrazvuk sam stigla s prijateljicom i dva kofera jer smo se spremale na izlet u Opatiju - pojašnjava Renata.

Mislila je da dolazi na rutinski pregled, kontrolu, a ideja o suspektom nalazu svodila se na misao kako možda tehnički snimka s mamografa nije bila ispravna.

OTIŠLA S PRIJATELJICAMA NA RUČAK

- I dolazim na ultrazvuk, legnem na stol, a doktorica koja me gledala uzdahne i kaže: 'Da, tu je'. I dalje nemam pojma o čemu govori pa se okrenem prema njoj i pitam: 'A tko je tu?'. Ona hladno odgovori: 'Tumor. Imate karcinom'. Naručili su me na biopsiju.

Ja sam, izlazeći iz ordinacije, prijateljicama rekla da izlet u Opatiju otpada, ali ih vodim na fin i skup ručak. I baš smo se počastile - prisjetila se Renata. Kaže kako je u cijelu priču ušla s puno povjerenja u sustav i pokazalo se da je u njezinu slučaju sustav besprijekorno funkcionirao. Nalaz biopsije se vratio pozitivan i u roku od nekoliko dana Renatu je nazvala onkologinja koja joj je objasnila cjelokupnu proceduru. Renata je samohrana majka, a kći joj je tek upisala studij u inozemstvu. Ni njoj ni svojoj mami nije htjela reći što se zbiva dok ne bude potpuno sigurna u to kako će izgledati postupci i liječenje.

- Uostalom, moja Hana je tek upisala studij. Poklopilo se baš nezgodno da je ona trebala doći na praznike u ponedjeljak, a ja sam u utorak trebala u bolnicu na mastektomiju. Nije baš situacija koju djetetu možeš reći preko telefona. Zato sam čekala da se vrati i tad sam joj sve ispričala. Ona i moja mama bile su uz mene cijelo vrijeme. U utorak sam došla u bolnicu samo i jedino s mišlju kako će sve završiti dobro. Operacija je trajala devet sati - objasnila je dodajući kako nikad u životu nije bila ozbiljnije bolesna niti je ikad bila u operacijskoj sali. Vjeruje kako je razvoju njezine bolesti pridonio životni stres. Kaže kako je sa suprugom puno putovala po inozemstvu zbog

njegova posla. On je radio u multinacionalnoj kompaniji, a onda je pri povratku u Hrvatsku, dok je Hana bila u tinejdžerskim godinama, rekao da se zaljubio u drugu ženu. Renata je ostala sama s Hanom, nezaposlena, stvarajući novi početak u Hrvatskoj. Nagomilani stres je, smatra ona, svakako pomogao razvoju bolesti čiju je dijagnozu dobila četiri godine poslije toga.

- Imala sam sjajnog mladog kirurga koji me još prije operacije pitao želim li nakon mastektomije rekonstrukciju dojke. To se radi tako da mi s trbuha uklone vlastito tkivo i od njega formiraju novu dojku na mjestu stare. Odmah sam pristala. Danas vam oko toga vlada velika stigma, znate. Osobno sam više puta čula što će mi rekonstrukcija, a posebno sam slušala žene iz manjih sredina koje su i same uvjerene da im dojka više ne treba i odbijaju rekonstrukciju. Ma nemojte! Kakva god ta dojka bila, mala, srednja, velika, okrugla ili obješena, posve je nebitno jer je moja. Ona je dio mene. Ako postoji mogućnost da zadržim taj dio sebe unatoč teškoj bolesti, zašto ne prihvatiti? A dobila sam i besplatnu liposukciju - nasmijala se Renata pokazujući veliki rez preko trbuha.

DAROVALA KOSU I KUPILA PERIKU

- Naravno da sam se odmah pogledala. Vidjela sam da je sve na mjestu, no odahnula sam i bila zadovoljna. Ispočetak ste u zavojima, iz vas vire drenovi iz rezova, ali osjetila sam da je sve na svojem mjestu i da je dobro. Čim sam mogla ustati iz kreveta, pogledala sam se u ogledalu.

Dojka je bila puna podljeva, sve je bilo modro i ljubičasto, ali bila je tu, predivna i onakva kakva treba biti. Jako sam se bojala jedino da se to sve ne raspadne ili ne odlijepi - nastavlja uz osmijeh dodajući kako je dugo nosila steznik na trbuhu i poseban medicinski grudnjak.

U bolnici se oporavljala tjedan dana, a u međuvremenu je stigao i patohistološki nalaz tumora. Bila je riječ o agresivnom obliku, no nije se stigao proširiti na limfne čvorove.

- Dobila sam preporuku za liječenje suvremenim protokolom, tzv. 4+12, koji uključuje četiri ciklusa jake kemoterapije. Onkologinja mi je rekla da će mi otpasti kosa. Pripremila sam se za to, već sam odlučila koju periku ću

SANDRA ŠAMUNOVIĆ/PIXSELL

kupiti, a potom sam otišla frizerki i darovala kosu. Tražila sam da mi obrije glavu. Zašto? Jer sam htjela diktirati uvjere, a ne rak. Nećeš ti meni dopustiti da mi kosa u pramenovima otpada pod tušem i po jastucima, nego ću te ja spriječiti u tome. Htjela sam da u svom tom ludilu nekako pronademo smisao i odradimo te nužne stvari normalno. Kći i brat su išli sa mnom, fotografirali smo se, smijali se... Humor i radost su bili način kako sam se borila s rakom - govori Renata pojašnjavajući kako je nakon prve kemoterapije osjećala bolove u tijelu i mučninu te uglavnom osjećala veliku hladnoću.

Situacija nije ni nalik na scene iz američkih filmova, kaže, jer u sobi u kojoj pacijenti primaju kemoterapiju ima oko 20 ljudi. Paravan namještaju samo kad ih pripremaju za kemoterapiju, a potom ga odmiču. Nema mjesta za druge, a kamoli za nekoga tko bi ih držao za ruku ili im čitao knjigu.

POSTALA JE BOLJA VERZIJA SEBE

- Većinu od mojih ukupno 16 kemoterapija sam prespavala. Odlučila sam da unatoč mučnini neću povraćati i protiv toga sam se borila hranom. Jela sam. Dobila sam 20 kila. U ustima mi je stalno bio taj neki metalni okus, ali vjerovala sam sistemu i lijekovima. Nisam išla na alternativu jer je to bio moj put. Počela sam odbrojavati kemoterapije unazad i kako sam se bližila posljednjoj, bila sam sve sretnija. Mislim sam kad primim tu zadnju, da ću biti super. No nisam bila super. Tu sam jako psihički pala i shvatila da mi treba stručna pomoć. Iako sam imala veliku podršku obitelji i prijatelja, trebala mi je i ta stručna dimenzija, nekoga tko će me uz profesionalni odmak protresti i vratiti na pravi put. Nakon kemoterapije uslijedilo je 17 doza pametnog lijeka herceptina. Počelo mi je smetati da mi ljudi govore da će sve biti dobro i da sam jaka. A onda sam u udruzi Sve za nju od psihologinje dobila mnoštvo korisnih savjeta koje sam odlučila primjenjivati. Shvatila sam da najprije moram biti dobra sebi kako bih mogla biti drugima. I onda sam postala bolja verzija sebe. To mi je velika životna škola i moj rak je zapravo postao moj blagoslov koji mi je popravio život - odlučna je Renata. Prestala se uzrujavati oko malenih i nevažnih stvari te se posvetila onome što joj je doista važno.

- Na to me podsjeća i ožiljak. Kad sam se s vama dogovarala za ovaj razgovor, otišla sam ga pogledati da provjerim je li još onakav kakav bi trebao biti. On je dio mene koji volim, iskazuje moje tvrdoglavo, uporno ja. Osjetim ga kad dižem nešto teško, kad želim napraviti više nego što bih trebala. Od kemoterapija su mi jako stradale noge, otpadali su mi nokti, tako da idem pedikeru svaka tri tjedna, ali i to se može preživjeti - zaključila je ona hrabro pozirajući pred našim objektivom.